

Objectius

- Conèixer els fonaments sociològics, psicològics i pedagògics de l'aprenentatge de la llengua:
 - Conèixer el procés de desenvolupament del llenguatge en edats escolars i la seva relació amb el desenvolupament cognitiu, social i afectiu.
 - Conèixer els processos de comprensió i producció lingüístiques.
 - Conèixer els elements que intervenen en la interacció pedagògica a l'aula.
 - Tractar la llengua oral en les seves característiques i funcions específiques i en les seves interrelacions amb la llengua escrita.
 - Conèixer i adquirir criteris de valoració de la literatura de transmissió oral.
 - Conèixer les bases psicològiques i lingüístiques dels processos de lectura i escriptura i les diverses propostes metodològiques del seu ensenyament.
 - Adquirir recursos metodològics d'actuació a l'aula.
-

Temari

1. Bases de l'ensenyament de la llengua.
 - 1.1. Llenguatge i pensament: les funcions comunicativa i representativa del llenguatge. Desenvolupament del llenguatge.
 - 1.2. La interacció a l'aula com a factor de desenvolupament i aprenentatge.
 2. L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua oral i de la llengua escrita a l'escola.
 - 2.1. Característiques i funcions de la llengua oral i escrita.
 - 2.2. El primer aprenentatge de la lectura i l'escriptura: Procés d'aprenentatge. Models explicatius dels processos i propostes metodològiques. Perspectives actuals.
 - 2.3. Propostes metodològiques.
 - 2.4. Organització de l'aula. Programació i avaluació.
 3. La literatura de transmissió oral.
 - 3.1. Les diverses manifestacions de la literatura oral: criteris de selecció i classificació del corpus existent: rondalles, endevinalles, jocs lingüístics, etc. a l'escola.
 - 3.2. Procediments d'explotació.
-

Metodologia

- Exposicions a l'aula i comentaris sobre les lectures fetes a partir d'un guió.
- Observació i anàlisi de propostes, materials i situacions educatives concretes.

- Elaboració de propostes per experimentar a l'escola.

S'alternarà el treball individual i el treball en grup en funció del tipus de programa i dels objectius que es vulguin aconseguir.

Avaluació

S'avaluaran, per mitjà de treballs i exàmens, els aspectes teòrics i pràctics del programa. Els criteris que es valoraran són:

- Coneixement dels continguts treballats.
- Capacitat d'anàlisi de les propostes, materials i situacions educatives.
- Capacitat per integrar la reflexió teòrica en l'elaboració de propostes pràctiques per a l'escola.

El domini oral i escrit de les llengües catalana i castellana és una condició necessària per aprovar aquesta assignatura

Bibliografia

BRUNER, J. (1985): *La parla dels infants*. Vic. Eumo.

BULLICH, E. - MAURE, M. (1996): *Manual del rondallaire*. Barcelona. La Magrana.

CAIRNEY, T. H. (1992): *Enseñanza de la comprensión lectora*. Barcelona. Morata/MEC.

CARLINO, D. i al. (1995): *Leer y escribir con sentido*. Madrid. Aprendizaje/Visor.

CONCA, M. (1988): *Els refranys catalans*. València. Tres i Quatre.

DIEZ, A. (1998): *L'aprenentatge de la lectoescriptura des d'una perspectiva constructivista*. 2 vols. Barcelona. Graó.

DOMINGUEZ, G. - BARRIO, J. L. (1997): *Los primeros pasos hacia el lenguaje escrito*. Madrid. La Muralla.

FERREIRO, E - GOMEZ PALACIO, M. (1982): *Nuevas perspectivas sobre los procesos de lectura y escritura*. México. Siglo Veintiuno.

FONS, M. (1999): *Llegir i escriure per viure. Alfabetització inicial i ús de la llengua escrita a l'aula*. Barcelona. La Galera.

GALÍ, A. (1984): *La mesura objectiva del treball escolar*. Vic. EUMO.

GARTON, A. F. (1994): *Interacción social y desarrollo del lenguaje y la cognición*. Barcelona. Paidós/MEC.

GARTON, A. F. - PRATT, C. (1991): *Aprendizaje y proceso de alfabetización*. Barcelona. Paidós/MEC.

GRAVES, D. (1991): *Didáctica de la escritura*. Madrid. Morata.

HURLIMANN, B. (1964): *Tres siglos de literatura infantil europea*. Barcelona. Juventud.

JANER MANILA, G. (1982): *Cultura popular i ecologia del llenguatge*. Barcelona. CEAC

LENTIN, L. (1980): *Enseñar a hablar*. Madrid. Pablo del Río.

LLUCH, G. (coord.) (2000): *De la narrativa oral a la literatura per a infants*. Bromera. València.

Monogràfic (1986): "Vygotski para maestros". *Cuadernos de Pedagogía* 141.

" (1989): "L'expressió oral ". *Guix* 135.

" (1989): "La veu del llenguatge ". *Perspectiva Escolar* 131.

" (1995): "L'ensenyament de l'ortografia". *Articles de Didàctica de la llengua i la literatura (A3)*.

PROPP, V. (1985): *Las raíces históricas del cuento*. Madrid. Fundamentos.

ROSALES, C.: *Didáctica de la comunicación verbal*. Madrid. Narcea.

SERRA, M. (1991): *Manual d'enigmística*. Barcelona. Columna.

SMITH, F. (1990): *Para darle sentido a la lectura*. Madrid. Aprendizaje/Visor.

SMITH, C.B. i DAHL, K.L. (1984): *La enseñanza de la lectoescriptura: un enfoque interactivo*. Madrid. Visor/MEC.

TEBEROSKY, A. (1987): *Psicopedagogia del llenguatge escrit*. Barcelona. IME.

--(1992): *Aprendiendo a escribir*. Barcelona. ICE/Horsori.

TEMPORAL, J. (1998): *Galàxia Propp. Aspectes literaris i filosòfics de la rondalla meravellosa*. Barcelona. Publicacions de l'Abadia.

TOUGH, J. (1987): *El lenguaje oral en la escuela*, Madrid, Visor/MEC.

VILA, I. (1987): *Vigotski: La mediació semiòtica de la ment*. Vic. Eumo.

-- (1989): *Adquisició i desenvolupament del llenguatge*. Barcelona. Graó.

WELLS, G. (1988): *Aprender a leer y a escribir*. Barcelona. Laia.